

Ukrainian Orthodox Church of Canada Українська Православна Церква в Канаді L'Église orthodoxe ukrainienne du Canada

[Home Page](#) | [Listing of Articles](#)

**КРАСА НАРОДУ БОЖОГО
МУЧЕНИКИ ГОЛОДОМОРУ**

**THE BEAUTY OF THE
PEOPLE OF GOD
THE MARTYRS OF THE
HOLODOMOR**

**LA BEAUTÉ DU PEUPLE DE
DIEU
LES MARTYRS DE
L'HOLODOMOR**

Fr. Ihor Kutash - о. Ігор Куташ
ikutash@gmail.com

**«Без надії ніколи не знайдеш того, що вище надії» (Климент
Олександрійський)**

На четверту суботу листопада українці по всьому світі поминають мільйони людей, що згинули в найбільшому злочині, якого коли-небудь зазнав світ: Голодомор 1932-33 рр. в житниці Європи, якою завжди була Україна.

Парафіяни Громада Покрови Пресвятої Богородиці в Монреалі були провідними в оприлюдненні цієї жакливої трагедії, яку старанно, систематично й послідовно закривав комуністичний режим з осередком у Москві. Багато-хто з поміж них вижив цей брутальний напад на народ України, який відважився супротивляться утопійним планам режиму, уповаючи на свою віру та свою відданість надзвичайно плідній землі, даної йому Господом Богом.

Дуже боляче слухати розповіді цих людей, що такі жахи пережили, а ще тяжче оглядати рідкісні знімки, які виринули з цього страхіття на землі,

яку тримав поневоленним нелюдський режим. До нині ці щр раз більш рідкісні особи, які ще залишились між живими не можуть навіть згадувати це жажіття без сліз. Та цю розповідь мусимо продовжувати і вона й доходить до відома щрраз ширшим колам завдяки численним засобів інформації наших днів.

Та не вистачає тільки розказати про це та закликати до справедливості. Хіба може який-небудь земний суд знайти кару, яка б зрівноважила баланс у виді неймовірних злочинів проти невинних. Якщр кров навіть однієї вбитої людини викликає до Самого Бога, як читаємо в Біблії в розповіді про братів Каїна та Авеля (Буття 4:1-16), наскільки голосніший крик крові мільйонів?

Просто розповідати про це і закликати до справедливості (а це ж очевидно на місці помимо того, щр земне правосуддя надзвичайно обмежене) приводило б до негасимого гніву, ненависті та розпачу. А це приводило б до дальшого насилля, злочинів і продовження того ж самого пекла, якого Християни покликані припинити, щрб чинилася воля нашого Отця на землі, як на Небі, про щр щрденно молимось.

Отож у цю розповідь треба включати й надію. Для християн це природно, бо ж ми доводимо свою ідентичність від страшної розповіді, яка дає вічну надію всьому світу.

Злочин Боговбивства більший чим страшний злочин геноциду – хоч вбивство Божих створінь, створених на Його образ і подобу, це також свого роду боговбивство. А це ж вчинили Ісусові з Назарету. Несвідомі люди донині сперечаються про те, хто носить більшу вину за цей злочин: єврейські чи римські власті, Юда Іскаріот чи всі ми, яких гріхи вимагають такої жертви, щрб повернути мир між нами а Бога.

Послухаймо, щр каже Сам Господь Ісус про це: «Ніхто в Мене його (Моє життя) не бере, але Я Сам від Себе кладу його. Маю владу віддати його, і маю владу прийняти його знову» (Івана 10:18).

Господь наш добровільно піддався тортурам, смерті і погребу, щрб поєднатися зі станом Його улюблених людських дітей. Його перемога над цими супротивниками повністю проявилася Його Воскресенням на третій день, Його славним Вознесенням на Небеса і Його зісланням від Отця Небесного Святого Духа, чим народилася Його Церква, проти якої і ворота Аду не зможуть втриматися (Матвія 16:18).

Ми добре робимо тим, щр поминаємо мільйони жертв Голодомору-геноциду в молитві Господеві, бо ж цим самим ми поєднуємо їхнє життя з надією. Ми поєднуємо його зі смертю та Воскресенням Господа життя.

Таким чином ми знаходимо значіння у цьому наче б то безумному жахові. І так ці жертви стають чимось іншим. Вони стають мучениками – Мучениками Голодомору. Вони свідчать своєю смертю, щр таке страхіття не мало було б

мати місце на Божому світі і ніколи не мало б повторитися. Вони свідчать, що це не згідне з Божою волею, щоб люди так нівечили других людей. А Божа воля таки відбудеться на землі, як на Небесах.

Ті, що, засліплені оманю владолюбства, zorganizували й виконали жахливий злочин масового людиноббивства в Україні та на Кубані, думали, що цим вони знищать цей волелюбний, бунтівливий народ, як це й оцінив Рафаел Лемкін, що вперше вжив слово «ґеноцид» - саме по відношенню до цього ж Голодомору. А вийшло воно якраз навпаки: цей жахливий чин ненависті та неймовірної жорстокості підносить до уваги всього світу хто цей народ і що йому вчинили, здобуваючи для нього співчуття та повагу. Злоба, ненависть, жорстокість ніколи не можуть остаточно перемагати в цьому світі бо ж Творець і Основа всього — Триєдиний Бог. А Його ж властивість справедливості, милосердя, щедрість — словом, ЛЮБОВ.

Ми ж проголошуємо в Символі Віри: «Чекаю воскресіння мертвих і життя будучого віку». Цей вік постійно наближується через молитви, жертви, покаєння та Богоугодні помисли, слова та дії усіх, хто тільки відкриває своє серця Богові надії.

Ми поминаємо цих покійних, не як жертв а радше як мучеників, як свідків про Вік Божого Посланця, Месії, який вже світає і який, не зважаючи на лютування переможених сил Аду, колись повністю заволодіє на цій планеті і в усьому космосі. Амінь.

THE BEAUTY OF THE PEOPLE OF GOD

The Martyrs of the Holodomor

“If you do not hope, you will never discover what lies beyond hope” (Clement of Alexandria)

On the fourth Saturday of November Ukrainians throughout the world remember the millions of people who died in what has been called the greatest crime the world has ever known, the Holodomor of 1932-33 in the breadbasket of Europe, Ukraine.

Members of the Hromada of St. Mary the Protectress in Montreal were

LA BEAUTÉ DU PEUPLE DE DIEU Les martyrs de l'Holodomor

«Si vous n'espérez pas, vous ne découvrirez jamais ce qui est plus haut de l'espoir.» (Clément d'Alexandrie)

Au quatrième samedi de novembre les ukrainiens à travers du monde se souviennent des millions de personnes décédées dans ce qu'on a appelé le plus grand crime que le monde ait jamais connu, l'Holodomor de 1932-1933 dans le grenier de l'Europe, l'Ukraine.

Les membres de la Paroisse de Sainte-Marie-la-Protectrice à Montréal

prominent in publicizing this ghastly tragedy which was carefully, systematically and consistently covered up by the Communist regime based in Moscow. Many of them had survived this brutal attack on the people of Ukraine, who dared to oppose the utopian plans of the regime, relying upon their faith and their dedication to the immensely fruitful land given them by God.

It is very difficult to hear the stories of the survivors, and even more difficult to look at some of the few pictures that emerged from this horror in a land that was held captive by this inhuman regime. To this day the few people who are still alive to recall those days cannot even speak of it without breaking down in tears. Nonetheless the story must be told and it is being told to an ever-widening audience in all the many media resources of our time.

It is not, however, enough to simply recount the story and call for justice. How can any earthly judiciary find a punishment that would right the balance of the incredible wrongs that were done. If the blood of even one human being cries out to Heaven, as we read in the Bible in the story of the two brothers Cain and Abel (Genesis 4:1-16), how loud is the sound of the blood of millions?

To simply tell the story and call for justice (which is certainly legitimate even though earthly justice is exceedingly limited) would simply lead

ont été proéminents dans la diffusion d'information au sujet de cette tragédie épouvantable qui était soigneusement, systématiquement et constamment cachée par le régime communiste de Moscou. Beaucoup d'entre eux avaient survécu cette attaque brutale contre le peuple de l'Ukraine, qui ont osé s'opposer aux plans utopiques du régime, en se appuyant sur leur foi et leur dévouement à leur terre immensément féconde donnée par Dieu.

Il est très difficile d'entendre les histoires des survivants, et encore plus difficile de regarder des rares photos qui ont émergé de cette horreur dans un pays qui s'est tenu captive par ce régime inhumain. À ce jour, les quelques personnes qui sont encore en vie qui rappellent ces jours ne peuvent même pas en parler sans des larmes. Néanmoins, l'histoire doit être racontée et il en est à un public toujours plus large dans toutes les nombreuses ressources médiatiques de notre temps.

Il n'est pas, cependant, assez de simplement raconter l'histoire et appeler à la justice. Comment un système judiciaire terrestre pourrait trouver une punition qui servait à rétablir l'équilibre des torts incroyables qui ont été faits? Si le sang d'un seul être humain crie vers le Ciel, comme nous le lisons dans la Bible dans l'histoire des deux frères Caïn et Abel (Genèse 4:1-16), comment plus fort est le son du sang de millions?

Simplement raconter l'histoire et appeler à la justice (ce qui est certainement légitime, même si la justice

to unquenchable anger, hatred and despair. And that would lead to further violence, crimes and the perpetuation of the very hell that Christians are called upon to end, in order for our Father's will to be done on earth as it is in Heaven, as we daily pray.

Thus the story must be told with hope in it. It is natural for Christians to do this for we derive our identity from a terrible story in which there is hope for all eternity.

The crime of deicide is greater than the terrible crime of genocide – although the killing of God's creatures created in His image and likeness may also be seen as a kind of deicide. That is what was done to Jesus of Nazareth. Ignorant people debate to this day as to who carries most of the blame for this crime – Jewish authorities, Roman authorities, Judas Iscariot or all of us for whose sin the Lord came to be the propitiation.

Let us hear what Jesus Himself says about this: "No one takes it [My life] from Me, but I lay it down of Myself. I have the power to lay it down and I have the power to take it again" (John 10:18).

Our Lord willingly submitted to torture, death and burial in order to unite to Himself the state of His beloved human children. His victory over these became manifest in His

terrestre est extrêmement limitée) sevrant tout simplement à évoquer la colère inextinguible, la haine et le désespoir. Et cela conduirait à davantage de violence, de crimes et de la perpétuation de l'enfer même que les chrétiens sont appelés à terminer, pour que la volonté de notre Père soit faite sur la terre comme au ciel, comme nous prions tous les jours.

Ainsi, l'histoire doit être racontée avec espoir. Il doit être naturel pour les chrétiens de faire cela, car nous tirons notre identité d'une histoire terrible dans lequel il y a de l'espoir pour toute l'éternité.

Le crime de déicide est supérieur au terrible crime de génocide - bien que le meurtre des créatures de Dieu créés à Son image et à Sa ressemblance, on peut aussi voir comme une sorte de déicide. C'est ce qui a été fait à Jésus de Nazareth. Les gens ignorants débattent à ce jour c'est qui responsable pour ce crime – les autorités juives, les autorités romaines, Judas Iscariote ou nous tous pour les péchés duquel le Seigneur est venu pour être la propitiation. Écoutons ce que Jésus Lui-même dit à ce sujet: «Personne ne Me l'ôte [Ma vie], mais Je la donne de Moi-même; J'ai le pouvoir de la donner, et J'ai le pouvoir de la reprendre» (Jean 10:18).

Notre Seigneur S'est volontairement soumis à la torture, la mort et l'enterrement afin d'unir à Lui-même Ses enfants bien-aimés humains. Sa victoire sur ceux-ci est devenue manifeste dans Sa résurrection le troisième jour, Son ascension glorieuse

Resurrection on the third day, His glorious Ascension to Heaven and His sending of the Holy Spirit, by which His Church was born – against which the gates of Hades shall never prevail (Matthew 16:18).

We do well to remember these millions of victims of the Holodomor-Genocide in prayer to the Lord, for by doing so we link their death with hope. We link it with the death and Resurrection of the Lord of Life.

Thus we see meaning in this seemingly senseless horror. And the victims become something else. They become martyrs – the Martyrs of the Holodomor. They attest by their deaths that this horror should never be and must never be again. They attest that it is not God's will that humans should so abuse other humans. And God's will shall be done on earth as it is in Heaven.

Those who, blinded by the deceptive passion of lust for power, organized and carried out the horrible crime of mass murder of the people of Ukraine and Kuban', thought that in this way they would destroy this freedom-loving, rebellious nation, as was noted by Raphael Lemkin, who was the first to use the word "genocide" in reference to this very Holodomor. It turned out to have the opposite effect: this act of hatred and unbelievable cruelty calls the attention of the whole world to this nation – and

au ciel et Son envoi de l'Esprit Saint, par Lequel Son Église est née - contre laquelle les portes de l'Hadès ne prévaudront jamais (Matthieu 16:18).

Nous ferions bien de nous souvenir de ces millions de victimes du génocide Holodomor- dans la prière au Seigneur, car en faisant cela, nous relierions leur mort avec espoir. Nous la relierions avec la mort et la résurrection du Seigneur de la Vie.

Ainsi, nous voyons un sens à cette horreur apparemment insensé. Et les victimes deviennent autre chose. Ils deviennent martyrs - les martyrs de l'Holodomor. Ils attestent par leurs décès que cette horreur ne doit jamais avoir eu lieu et ne doit jamais être à nouveau. Ils attestent que ce n'est pas la volonté de Dieu que les humains abuseraient ainsi d'autres êtres humains. Et l'engin volonté de Dieu sera faite sur la terre comme au ciel.

Ceux qui, aveuglé par la passion trompeuse de la soif de pouvoir, ont organisé et exécuté le crime horrible d'assassiner une telle masse du peuple de l'Ukraine et du Kouban', pensaient que de cette manière ils détruiraient cette nation rebelle qui aime la liberté, comme a noté Raphael Lemkin, qui était le premier à utiliser le mot «génocide» en référence à cette Holodomor. En effet le contraire est arrivé: cet acte de haine et de cruauté incroyable appelle l'attention du monde entier à cette nation - et à ce qui a été infligée, et suscite la compassion et le respect pour elle. La malice, la haine, la cruauté ne peuvent

what has been inflicted upon it, and elicits compassion and respect for it. Malice hatred, cruelty can never have the final victory in this world for its Creator and Source is the Triune God. And His Being is justice, mercy, generosity – in a word, LOVE.

As we proclaim in the Nicene Creed: "I look for the resurrection of the dead and the life of the age to come". This age is ever approaching through the prayers, the sacrifices, the repentance and the righteous thoughts, words and actions of all who open their hearts to the God of Hope.

We remember these dead not as victims, but as Martyrs – witnesses to the Age of the Messiah which has already dawned and which, in spite of all the raging of the vanquished powers of Hades, shall one day be fully manifest upon this planet and in all the cosmos! Amen.

jamais avoir la victoire finale dans ce monde, car son Créateur et Source est le Dieu Trinitaire. Et Son Être est la justice, la miséricorde, la générosité - en un mot, l'AMOUR.

Comme nous proclamons dans le Credo de Nicée: «J'attends la résurrection des morts et la vie du siècle à venir». Cet âge s'approche continuellement par les prières, les sacrifices, le repentir et les pensées droites, les mots et les actions de tous ceux qui ouvrent leurs cœurs au Dieu de l'espoir.

Nous nous souvenons de ces morts non comme des victimes, mais comme des Martyrs - Témoins de l'Âge du Messie qui a déjà levé et qui, en dépit de toute la rage des puissances vaincues de l'Hadès, doit un jour être manifeste pleinement sur cette planète et dans tout le cosmos. Amen.